

בס"ד. שיחת יום שמחת תורה, ה'תשח"י.

בלתי מוגה

כ"ק אדמו"ר שליט"א נטל ידיו הק' לסעודה.

א. ידוע פתגם רבותינו נשיאינו¹ ששמע"צ ושמח"ת הם אותו ענין כמו ר"ה ויוהכ"פ, אלא שבר"ה ויוהכ"פ פועלים זאת ע"י קו המרירות, ובשמע"צ ושמח"ת פועלים זאת ע"י קו השמחה.

ומזה מובן, שהשמחה דשמע"צ ושמח"ת צריכה להיות מצד קבלת עול — דכיון שזוהי אותה עבודה כמו ר"ה, אלא שר"ה הוא במרירות ושמח"ת בשמחה, הרי כשם שהעבודה דר"ה היא קבלת עול (שזהו עיקר העבודה דר"ה), כך גם השמחה דשמח"ת צריכה להיות מתוך קבלת עול. ובאמת הרי הקבלת עול דשמע"צ ושמח"ת היא בעומק יותר מהקבלת עול דר"ה, דכיון שנמצאים כבר לאחרי העבודה דר"ה ויוהכ"פ, והולכים מחיל אל חיל, הרי מובן שכאשר באים לשמח"ת אזי הקבלת עול היא במדריגה עליונה יותר.

כלומר: השמחה דשמח"ת אינה צריכה להיות מצד הבנה והשגה — כי, כאשר השמחה היא מצד ההבנה וההשגה, הרי, לכל לראש צריך להמתין עד שיתקבל ויונח בשכלו שיש לו סיבה לשמוח; וגם כאשר הדבר מובן כבר בשכלו — אזי השמחה היא במדידה והגבלה, לפי מדת השכל, משא"כ כאשר השמחה היא מצד קבלת עול, אזי השמחה היא בלי גבול.

וזהו גם שאופן השמחה בשמח"ת הוא ע"י ריקודים ברגלים² — שבענין זה אין הגבלות, וכולם שוים. בנוגע לעבודה דמוח ולב — לא כולם שייכים לזה, וגם כאשר ישנה עבודת המוח והלב, הרי זה בהגבלה; אבל ענין הרגלים — ישנן אצל כולם, ואין בזה הגבלות.

ואף שענין הרגלים הוא קבלת עול, שזוהי מדריגה שלמטה מהעבודה דמוח ולב — מ"מ, יש בזה המעלה של העדר ההגבלה (אצל האדם), וכמו"כ למעלה הרי זה מגיע בבחי' שלמעלה מהשתלשלות ולמעלה מהגבלות.

(1) ראה שיחת ליל שמח"ת סי"א (לעיל ע' 93). וש"נ.
 (2) ראה גם שיחת ליל שמח"ת דאשתקד בתחלתה (תו"מ ח"ח ע' 74 ואילך). וש"נ.

וע"ד המבואר בסידור³ בענין "כיצד מרקדין לפני הכלה", שע"י הריקוד ברגלים שמרקדים לפני הכלה, ממשיכים הענין ד"ועמדו רגליו ביום ההוא על הר הזיתים"⁴, שהו"ע שלמעלה מהשתלשלות, וכמשנת"ל⁵ שהו"ע גילוי עצם האור שלמעלה מהשתלשלות, ובאופן שהאור הוא למטה כמו למעלה, שלכן לא יהי' חילוק בין רוחניות לגשמיות. ועד"ז גם בנוגע להריקוד ברגלים בשמח"ת, שע"ז ממשיכים הענין ד"ועמדו רגליו ביום ההוא על הר הזיתים", שזהו גילוי העצם שלמעלה מהשתלשלות, שיתגלה ע"י משיח צדקנו, במהרה בימינו.

כ"ק אדמו"ר שליט"א צוה לנגן ניגון שמחה.

* * *

ב. באחת ההתוועדויות דשמח"ת (שהיתה כבר במדינה זו), שחל ביום שלישי, אמר כ"ק מו"ח אדמו"ר⁶: בשמח"ת קורין אמנם כל פרשת ברכה, וצריכים ללמוד הפרשה כולה עם פירוש רש"י, אבל העיקר הוא — חלק הפרשה השייך ליום שלישי בשבוע.

הפרשה השלישית של ברכה — אמר כ"ק מו"ח אדמו"ר — מתחילה⁷: "וליוסף אמר מבורכת ה' ארצו", ופירש רש"י: "שלא היתה בנחלת השבטים ארץ מלאה כל טוב כארצו של יוסף".

וסיים כ"ק מו"ח אדמו"ר:

ארצו של יוסף מבורכת בכל טוב. מבקש הנני מהחסידים ומהתמימים בפרט, שייעבדו ("באַרבעטן") ויחזרו את "ארצו של יוסף", כדי שה"כל טוב" שבארצו של יוסף יבוא בהתגלות.

ג. כפי הנראה, דיבר כ"ק מו"ח אדמו"ר בהתוועדות הנ"ל בנוגע לעצמו⁸. בהתוועדות הנ"ל אמר זאת כמה פעמים ברמז וגם בפירוש. באותה התוועדות אמר גם, שכל ההמשכות וההשפעות נמשכים ע"י ספירת היסוד¹⁰, שזהו ענינו של יוסף הצדיק¹¹, "צדיק יסוד עולם"¹².

(8) לג, יג.

(9) ראה גם שיחת יום שמח"ת תשט"ז סל"א (תו"מ חט"ו ריש ע' 152). וש"נ.

(10) שם ס"ח (ע' 60).

(11) ראה זח"ג רלו, א (ברע"מ). פרדס

שכ"ג מערכת יוסף.

(12) משלי יו"ד, כה. וראה זח"ג שם.

(3) עם דא"ח — ברכת נשואין קלז, א.

(4) כתובות טז, סע"ב.

(5) זכרי' יד, ד.

(6) ד"ה ועמדו רגליו דיום ב' דחג הסוכות

פ"ח (לעיל ע' 41 ואילך).

(7) שיחת יום שמח"ת תש"ה ס"י (סה"ש

תש"ה ע' 61 ואילך).

אודות יוסף נאמר¹³ "הוא המשביר לכל עם הארץ", והיינו, שהכין את כל הענינים לכל הדורות.

וזהו גם מ"ש¹⁴ "וילקט יוסף את כל הכסף" — שכסף ענינו אהבה¹⁵, וכל הענינים המבוארים בדא"ח¹⁶ בענין כסף, וכמבואר במדרשי חז"ל¹⁷ שחילק זאת לג' שלישים, ואף ששליש הא' הי' באופן בלתי רצוי, הרי סוכ"ס ישנו השליש הג' שהו"ע הגילוי דלעתיד לבוא. וכל זה נמשך ע"י יוסף הצדיק.

אלא, כדי שענין זה לא יהי' באופן של "נהמא דכיסופא"¹⁸, אמר הרבי להתמימים שהם צריכים לחרוש כו', שעייז יבוא כל הטוב שישנו בארצו של יוסף מן הכח אל הפועל ומן ההעלם אל הגילוי.
(וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א:)

דובר פעם¹⁹ שעייז ש"זרעו בחיים" אזי "הוא בחיים"²⁰, כך שהוא חי וקיים.

וכיון שכן, יש גם עכשיו "ארצו של יוסף" שמבורכת ב"כל טוב", אלא, בכדי שלא יהי' בבחינת "נהמא דכיסופא", אזי הסדר בזה שיש צורך ב"עבודה", לעבד ולחרוש כו' את ארצו של יוסף, כך, שכל הטוב גשמי ורוחני שיש בה, יבוא מן הכח אל הפועל ומן ההעלם אל הגילוי.

* * *

ד. צוה לנגן ואמר מאמר ד"ה להבין ענין שמחת תורה.

* * *

ה. מצינו בנגלה דתורה הדין של "לבוד" — לגבי מחיצות של עירובין, לגבי סוכה, ועוד — שמחיצה שיש בה הפסק פחות מג' טפחים, אין החלל נחשב להפסק, כיון שנקרא "לבוד"²¹.

ובנוגע לענינו:

אף שמפסיקים עתה, והמשך וסיום ההתוועדות יהי' מחר לפנות

18) ראה ירושלמי ערלה פ"א ה"ג. לקו"ת

צו ז, רע"ד. ובכ"מ.

19) ראה שיחת יו"ד שבט דאשתקד

בתחלתה (תו"מ חיי"ט ע' 22 ואילך).

20) תענית ה, ב.

21) עירובין טז, סע"א. עט, ריש ע"ב.

סוכה ז, א. טז, ב. ועוד.

13) מקץ מב, ו.

14) ויגש מז, יד.

15) תניא רפ"ג. ובכ"מ.

16) ראה ספר הליקוטים (דא"ח להצ"צ)

ערך כסף (ס"ע רלג ואילך). וש"נ.

17) פסחים קיט, א. וש"נ.

ערב — הרי כיון שכבר נכנס יום השבת, וכל הכ"ד שעות דיום השבת, יחד עם תוספת שבת, הם נקודה אחת,

— וכידוע²² הראי' לזה מדברי המכילתא²³: "הרי הגויים שהקיפו את ארץ ישראל וחללו ישראל את השבת, שלא יהיו ישראל אומרים הואיל וחללנו את מקצתה נחלל את כולה, ת"ל מחללי מות יומת²³, אפילו כהרף עין",

דלכאורה אינו מובן: מהי הקס"ד לומר "הואיל וחללנו את מקצתה נחלל את כולה"? — בנוגע לנזיר מצינו שכיון שחילל נתחללה כל נזירותו²⁴, אבל מהי הקס"ד לומר כן גם בנוגע לשבת?

ומוכח מדברי המכילתא, שכל כ"ד השעות דיום השבת (כולל גם תוספת שבת) אינם נקודות בפני עצמם באופן שאין שייכות בין אחת לחברתה, שלכן, אם חילל נקודה אחת, אין זה שייך לשאר הנקודות, אלא הם נקודה אחת שנמשכת מהתחלת כניסת יום השבת עד סופו, ולכן, מצד השכל מסתבר לומר "הואיל וחללנו את מקצתה נחלל את כולה", כיון שזוהי נקודה אחת. ויש צורך בלימוד מיוחד שאף שחילל מקצתה צריך לשמור את המשך הזמן דיום השבת —

נמצא, שמשך הזמן מעכשיו עד למחרת לפנות ערב, אינו נחשב להפסק, כיון שיום השבת כולו הוא נקודה אחת, וזמן ההפסק שבינתיים הוא בבחינת "לבוד".

ו. (כ"ק אדמו"ר שליט"א ברך ברכת המזון, ואח"כ צוה להכריז: כיון שהשבת הוא שבת מברכים, והרי זה השבת הראשון שנוגע לכל השנה — יבואו כולם מחר בבוקר לאמירת תהלים, ויאמרו תהלים בשמחה ובטוב לבב²⁵.)

24) ראה לקו"ש שם הערה 20. וש"נ.
25) ראה גם שיחת יום שמח"ת דאשתקד בסופה (ת"מ חיי"ח ס"ע 101 ואילך). וש"נ.

22) צפע"נ עה"ת תשא לא, יד. וראה אג"ק ח"ב ע' טז ואילך. לקו"ש ח"ח ע' 50 ואילך. וש"נ.
23) תשא שם.